

Тэма: Правапіс галосных О, Э, А; Е, Ё, Я; спалучэнняў галосных у запазычаных словах.

Мэты: пашырыць веды аб правапісе галосных О, Э, А. і ўдасканаліць

1. Правапіс галосных О, Э, А

1. Размяркуйце слова ў табліцу адпаведна пунктам правіла “Правапіс галосных о, э, а”.

Юпітэр джэмпер купэ сурвэтка брысці дэманстрацыя Ландэр Одэр прынтар Мерымэ капэла аўтсайдар Оксфард кіно шарсцяны катэт шараваты прэм’ера шаптаць шасцёра Шэкспір Рэмакр грэйпфрут ордэн кватарант коклюш форзац фольга дэбют дрымата сыроватка

№	Пункт правіла	Словы
1.	Літара о пішацца пад націскам	ордэн фольга коклюш Оксфард кіно форзац сыроватка
2.	Літара э пішацца пад націскам	джэмпер купэ сурвэтка капэла
3.	Не пад націскам о, э пераходзяць у а	шарсцяны шараваты шаптаць шасцёра кватарант
4.	Ро, ло чаргуецца з ры, лы	брывці дрымота
5.	Канцавыя ненаціскныя -эль, -эр у запазычаных словах перадаюцца як -аль, -ар	принтар аўтсайдар
6.	Ва ўласных запазычаных імёнах захоўваюцца канцавыя -эль, -эр	Ландэр Одэр Юпітэр Мерымэ
7.	У некаторых запазычаных словах э захоўваецца не пад націскам	дэманстрацыя катэт прэм’ера Шэкспір Рэмакр грэйпфрут дэбют

2. Змяніце слова або падбярыце аднакаранёвия слова так, каб націскныя *о*, *э* сталі не пад націкам.

Узор: *восем – восьмёрка*.

Поўнач –	Шэсць –
Стрэхі –	Ацэнка –
Дождж –	Стог –
Шоўк –	Трэсці –
Просьба –	Поспех –
Мора –	Чэрсты –
Мова –	Шэпт –
Чорны –	Адрэзаць –

3. Устаўце прапушчаныя літары.

Тун лъ, экз мпляр, д лікатны, р монт, інж нер, тры , ар ндатар, шніц лъ, камп'ют р, бр зент, лод р, поч рк, класт р, канц лярыя, бесц р монны, орд р, Ч рнышэўскі, бухгалт р, світ р, кр млёўскі, п'ед стал, п лымя, р прадукцыя, каф , кандыт р, ж мчужына, кр шыць, ж луд, інт рнэт, р зюм , выкр сліць, с рдэчны, ж мчуг.

4. Перацягніце слова ў адпаведны слупок табліцы, уставіўши патрэбныя літары.

Др..вотня ц..гла м..ладзь пір..г р..спубліка бр..вы эпіт..т др..быны зашч..бечуць пр..зент кр..пасць ар..ндаваць др..ва сальфеджы.. п..шта Токі.. ш..птаць гл..таць ябл..чны р..сора адр..с кр..вавы бр..во лат..рэя інж..нер ц..лафан маян..з л..пух

O	Э	A	Ы

5. Перакладіце слова на беларускую мову.

Чеснок –

Яблоко –

Аромат –

Железо –

Стрекоза –

Почерк –

Блоха –

Редис –

Характеристика –

Реклама –

6. Выдзеліце слова, у якіх трэба ўставіць літару э.

Т..рапеўт ч..р..паха т..лефон д..сантнік ч..мадан кар..спандэнт
карц..р д..талёвы выстр..ліць канц..лярскі р..монт д..путат д..лікатэс
ст..лаж літ..ратура аранж..рэя лат..рэя ш..дэўр

7. Выдзеліце колерам радкі, дзе ва ўсіх словах пішацца літара э.

A) Задр..маць, ц..нтральны, ч..мпінат.

B) Тост..р, т..левіzar, сч..рсцвельы.

B) С..кратар, д..лікатэс, р..дыска.

Г) Адр..мантаваць, лат..рэйны, ястр..б.

8. Выдзеліце колерам радкі, дзе ва ўсіх словах пішацца літара ы.

A) Тр..вога, т..хнічны, ж..рафа.

B) Мер..дыян, прагл..нуць, др..вотня.

B) Ж..харка, бут..рброд, д..рэктар.

Г) Д..рыжабль, др..жаць, гл..ток.

9. Запішице слова, якія адпавядаюць наступным лексічным значэнням, уставіўшы ў іх прапушчаныя літары.

Клей з муکі або крухмалу	
Спіртавы раствор пахучых рэчываў, ужываецца як касметычны і гігінічны сродак	
Дарога з цвёрдым пакрыццём	
Карціна, напісаная вадзянымі фарбамі на свежаатынкаванай сцяне	
Рэч, якая беражліва захоўваецца як памяць пра мінулае	
Прамежак часу ў дзесяць дзён	
Тавараабменная здзелка, натуральны абмен	
Кіраўнік дзяржавы	
Крытычны водзыў пра твор, спектакль, фільм	
Дробная ракападобная марская жывёліна	

Словы для даведак: кр..ветка р..ліквія р..цэнзія д..када клейст..р шас.. фр..ска пр..зідэнт барт..р ад..калон

10. Злучыце слова з патрэбнай літарай.

Р..клама

Ш..рэць

Д..серт

Адажы..

Ш..снаццаць

Р..форма

Д..т..ктыў

Ц..гляны

Т..орыя

С..крэт

Ч..рпак

Ц..мент

Ц..рква

A

Э